

**MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
VYRIAUSIASIS SPECIALISTAS (TARPINSTITUCINIO BENDRADARBIAVIMO
KOORDINATORIUS)**

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus a. 1, 68307 Marijampolė.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188769113.
Skyriaus duomenys: tel. (8 343) 90 075, mob. 8 663 63 117, el. p. vaiko.gerove@marijampole.lt

Marijampolės savivaldybės administracijos 2022-02- Nr. AL- (23.35.E)
direktoriui

**DĖL MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VAIKO GEROVĖS
KOMISIJOS 2021 M. VEIKLOS ATASKAITOS**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo 30 straipsnio 4 dalies 1 punktu, bei Savivaldybės Vaiko gerovės komisijos (toliau – Komisija) 2021 m. veiklos planu, patvirtintu Marijampolės savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos 2022 m. vasario 22 d. posėdžio protokolu Nr. K-83 (23.36.E), teikiame Marijampolės savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos 2021 m. veiklos ataskaitą.

PRIDEDAMA. 5 lapai.

Vyriausiasis specialistas (tarpinstitucinio
bendradarbiavimo koordinatorius)

Jolita Žukelienė

Jolita Žukelienė, (8 343) 90 075, el. p. jolita.zukeliene@marijampole.lt

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VAIKO GEROVĖS KOMISIJOS 2021 M. VEIKLOS ATASKAITA

2022 m. vasario d. Nr. AL- (23.35.E)

2021 m. organizuota 16 Marijampolės savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžių iš jų 7 nuotoliniu būdu dėl pasaulinės COVID 19 pandemijos. Posėdžių metu svarstyti 56 klausimai, daugiausia susiję su minimalios priežiūros priemonių skyrimu nepilnamečiams.

Komisijos posėdžių metu nagrinėti 37 prašymai dėl nepilnamečių minimalios priežiūros priemonių skyrimo, pratęsimo. 13 nepilnamečių buvo skirtos minimalios priežiūros priemonės ir koordinuotai teikiamos paslaugos vaikui ir jo tėvams, 8 prašymai dėl minimalios priežiūros priemonės skyrimo buvo atmesti. 15 nepilnamečių minimalios priežiūros priemonės buvo pratęstos. Dažniausiai minimalios priežiūros priemonės skiriamos 4 – 6 mėnesių laikotarpiui. 1 vaikui ir jo tėvams buvo prašoma teikti koordinuotas švietimo pagalbos, socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas.

2021 m. dėl vidutinės priežiūros priemonių taikymo į Marijampolės savivaldybės administracijos direktorių kreipėsi 3 kartus dėl vieno nepilnamečio, 3 kartus prašymai dėl vidutinės priežiūros priemonės taikymo buvo atmesti, vadovaujantis Nacionalinės švietimo agentūros išvadomis. Atmetus prašymus skirtos minimalios priežiūros priemonės ir vaiko įstatyminiam atstovui skirtos koordinuotai teikiamos paslaugos.

2021 m. dėl 2 vaikų privalomojo ikimokyklinio ugdymo kreipėsi Marijampolės socialinės pagalbos centras. Marijampolės savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijos posėdžių metu buvo nuspręsta 2 vaikams skirti privalomąjį ikimokyklinį ugdymą iki 2022 m. birželio 23 d.

Įgyvendinant skirtas vaiko minimalios priežiūros priemones, svarbus nuolatinis ir glaudus vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdančio asmens, vaiko, jo atstovų pagal įstatymą ir Koordinatoriaus bendradarbiavimas. Vienas iš svarbiausių veiksnių sėkmingam vaiko minimalios priežiūros priemonės įgyvendinimui išlieka individualaus vaiko minimalios priežiūros vykdymo plano peržiūra, jo veiksmingumo vertinimas, vykdymo rezultatų aptarimas.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą, teikta statistinė informacija ir ataskaita:

1. Nacionalinei švietimo agentūrai apie 2021 m. vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonių rodiklius, įgyvendinimo ir vykdymo eigą Marijampolės savivaldybėje.

2. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. sausio 25 d. įsakymo Nr. V-55 „Dėl specialiųjų tikslinių dotacijų (išskyrus kapitalo investicijoms finansuoti) pervedimo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šių lėšų panaudojimą švietimo, mokslo ir sporto ministerijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ 13 punktu.

Vykdoma vaiko teisės pažeidimų, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, smurto, nusikalstamumo, kitų socialinės rizikos veiksnių lyginamoji statistinių duomenų stebėseną.

Vaiko teisių pažeidimai	2020 metais	2021 metais
<i>Viso gauta pranešimų:</i>	1346	1141
Policija	92	853
Švietimo įstaigos	2	19
Pirminės sveikatos priežiūros įstaigos	1	9
Socialinių įstaigų, vaikų dienos centrų, nevyriausybinų organizacijų	29	53
Kitų šaltinių	37	207

<i>Iš jų nustatyti vaiko teisių pažeidimai:</i>	168	200
Fiziniu smurtu	47	41
Psichologiniu smurtu	15	102
Seksualiniu smurtu	4	12
Nepriežiūra	102	45
Nepilnamečių nusikalstamumas		
Nepilnamečių registruotų Administracinių nusižengimų registre skaičius	246	92
<i>Baudžiamojo kodekso</i>		
Priimti nutarimai atsisakyti pradėti ikiteisminius tyrimus, vadovaujantis LR BK 3 str. 1d. 3p./jose dalyvavo nepilnamečių skaičius	14	13
Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas		
Registravosi į Ankstyvosios intervencijos programą	2	2
Baigė Ankstyvosios intervencijos programą	1	2
Apsinuodijimų psichoaktyviomis medžiagomis	-	7
Konsultuoti priklausomybių konsultanto	-	11
Socialinės rizikos veiksniai ir jų priežastis		
Atvejo vadybos procesų pradėta	119	112
Atvejo vadybos procesų užbaigta	104	118
Taikomas atvejo vadybos procesas 12.30	150	140
Organizuota atvejo vadybos posėdžių	531	586
Vaikų dalyvavo atvejo vadybos posėdžiuose	117	105
<i>Atvejo vadybos procesų pradžių lėmė socialinės rizikos veiksniai:</i>		
dėl priklausomybės nuo alkoholio	-	107
dėl priklausomybės nuo narkotinių ir kitų psichotropinių medžiagų	-	3
dėl priklausomybės nuo azartinių lošimų	-	-
dėl socialinių įgūdžių stokos	-	74
dėl smurto ar prievartos	-	23
socialinę riziką keliantis vaiko elgesys	-	19
skyrybų procesas, kenkiantis vaiko interesams	-	35
Išnaudojimas, prekyba žmonėmis	-	-
Motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje stoka ar nebuvimas	-	-
<i>Atvejo vadybos procesai pradėti inicijuojant:</i>		
Vaiko teisių apsaugos skyriaus Marijampolė mieste	109	109
vaiko tėvų	-	1
pagalbą vaikams ir (ar) šeimoms organizuojančių ir teikiančių įstaigų, organizacijų	1	2
Tęjami atvejo vadybos procesai atvykus iš kitų savivaldybė	9	-

Stebint statistinius duomenis galima numatyti, kuriose srityse savivaldybėje reikia stiprinti veiklas ir inicijuoti naujų paslaugų plėtrą, bei išryškėja stipriosios savivaldybės sritys, kuriose esame pasiekia efektyvius pagalbos būdus. Atsižvelgus į surinktus statistinius duomenis, išlieka

aktualios priklausomybių nuo alkoholio ir socialinių įgūdžių stokos problema. Pastebimas, skrybų procesų, kenkiančių vaiko interesams, didėjimas. Marijampolės savivaldybėje priklausomybių konsultantų teikiamos paslaugos, mediacijos paslaugos besiskiriančioms šeimoms ir socialinių įgūdžių lavinimo paslaugos. Tokios kaip tėvystės kursai, mediacijos, socialinių darbuotojų pagalba šeimoje, labai svarbios siekiant padėti tėvams sprendžiant šias iškilusias problemas.

Pažymėtina, kad 2021 m. bendrojo ugdymo mokyklos ir ikimokyklinės įstaigos įgyvendino prevencines programas, dalyvavo socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymo programose, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencinėse programose, vykdė švietimo ir mokslo ministro patvirtintą „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą“ ir kt. Labai svarbu, kad pagalba būtų teikiama ne tik vaikams, bet ir tėvams (globėjams, rūpintojams).

Pirmą kartą Marijampolėje organizuota nuotolinė konferencija „Nauji darbo metodai“, kurioje dalyvavo 120 dalyvių iš švietimo, sveikatos, socialinių paslaugų įstaigų, vaiko teisių apsaugos tarnybos, nevyriausybinų organizacijų, dirbančių vaiko gerovės srityje. Konferencijos organizavimo tikslas buvo supažindinti specialistus su naujausiais darbo su šeima metodais, kurie šiuo metu yra diegiami Lietuvoje ir specialistai pasinaudotų jais, siekiant padėti šeimai, patekusiai į krizinę gyvenimo situaciją.

Antrą kartą rudenį organizuota konferencija „Bendradarbiaujant – lengviau!“, kuri buvo skirta vaiko gerovės srityje dirbantiems Marijampolės savivaldybės pagalbos specialistams iš įvairių įstaigų, institucijų ir nevyriausybinių organizacijų. Šiais metais konferencijos tikslas buvo ne tik sutelkti, bet ir kalbėti apie aktualiausias problemas, kurios kyla Marijampolės savivaldybės šeimoms ir kaip specialistai gali joms padėti. Kalbėta apie priklausomybes nuo alkoholio, savęs žalojimo ir savižudybių problemą paauglių tarpe ir taip pat mediacijos metodo poreikį šeimoms, kurios turi skrybų procesus, siekiant išvengti, vaiko interesų nepaisymo.

Šiais metais konferencija pritraukė 63 dalyvius. Švietimo pagalbos specialistų, socialinių paslaugų darbuotojų su šeima specialistų, vaiko teisių apsaugos specialistų gausus dalyvavimas konferencijoje rodo, kad tokie renginiai, kurių metu pateikiama informacija išryškinant aktualiausias problemas Marijampolės savivaldybėje, išlieka aktualus.

2021 metais organizuoti 3 tarpžinybiniai pasitarimai siekiant įtraukti visų sričių specialistus, teikiančius paslaugas vaikui ir tėvams (globėjams, rūpintojams), į vaiko gerovės sistemą, tinkamai užtikrinti pagalbos teikiamą ir bendradarbiavimą tarp įvairių institucijų. Šiose pasitarimuose aptartos temos: sveikatos priežiūros paslaugų įstaigų, socialines paslaugas teikiančių įstaigų, Valstybinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos Marijampolės apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus, bendradarbiavimo galimybės; galimybės stiprinti institucinį bendradarbiavimą, informacijos gavimą laiku, užtikrinant tikslingą pagalbos inicijavimą rizikingai nėštumo metu besielgiančiomis ar pagimdžiusiomis naujagimius moterims; bendradarbiavimo ir išskylančių iššūkių dirbant su vaikais ir jų tėvais; iššūkių kylančių po karantino laikotarpio, dirbant su vaikais ir jų tėvais. Šiuose pasitarimuose dalyvavo Marijampolės savivaldybės švietimo, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigos, šioje srityje veiklą vykdančios organizacijos, policijos atstovai.

Bendradarbiaujant su Marijampolės Meilės Lukšienės švietimo centru organizuoti mokymai „Vaiko gerovės komisijos veiklos svarba prevenciniame lygmenyje, bei pagalbos planų rengimas ir įgyvendinimas“ kuriuose dalyvavo Marijampolės švietimo įstaigų Vaiko gerovės komisijų nariai. Mokymų metu dalyviai turėjo galimybę susipažinti su vaiko gerovės komisijos veiklos ypatumais, bei pagalbos planų rengimu ir jų įgyvendinimu. Mokymų metu pasidalinta apie šių planų svarbą ir jų stebėsenos vykdymą.

Dalintasi metodine informacija Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigų socialinių pedagogų, psichologų metodiniuose susitikimuose, kurių metu skaityti 2 pranešimai „Pagalbos šeimai naujovės ir pagalbos planų rengimas“ ir „Minimalios priežiūros priemonės. Bausmė ar prevencija“.

Atsižvelgus į policijos pranešimus ir svarstomus klausimus Marijampolės savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, 2021 metais buvo skaitomi pranešimai mokiniais, pagal švietimo įstaigų poreikius. Šių pranešimų poreikį pateikė Rimanto Stankevičiaus

progimnazija, Marijampolės Petro Armino progimnazija, Marijampolės „Ryto“ pagrindinėje mokykla. Šiose ugdymo įstaigose buvo skaitomas pranešimas mokiniams tema „Vaiko minimalios priežiūros priemonės. Kas tai ir kodėl tai svarbu žinoti vaikams?“. Sūduvos gimnazija ir Mokolų progimnazija pateikė poreikį išgirsti pranešimą tema „Vaiko minimalios priežiūros priemonės. Kas tai ir kodėl tai svarbu žinoti tėvams?“ kuris yra skirtas tėvams. Susitikimų metu buvo pristatomi tuo metu dažniausiai vyraujantys vaikų LR Baudžiamojo kodekso ir LR Administracinių nusižengimų kodekso pažeidimai. Aptarta kaip tai įtakoja vaikus ir jų aplinką. Atkreiptas dėmesys į daugėjančius Kelių eismo taisyklių pažeidimus, susijusius su šalmų nedėvėjimu ir eksploatuojamų elektrinių paspirtukų, nesilaikant Kelių eismo taisyklių. Taip pat tėvams ir vaikams primintos atsakomybės dėl internetinėje erdvėje netinkamos informacijos dalinimosi pasekmės. Pasidalinta atvejais kai tėvams ir vaikams atsiranda LR Baudžiamajame kodekse numatyta atsakomybė.

Visus metus mokyklų Vaiko gerovės komisijos buvo konsultuojamos dėl dokumentų rengimo, veiklos gerinimo ar aktyvinimo, teikti siūlymai dėl konkrečių atvejų, teikta metodinė pagalba Marijampolės savivaldybės ugdymo įstaigų Vaiko gerovės komisijoms.

Parengtos rekomendacijos švietimo įstaigų vaiko gerovės komisijoms ir jomis pasidalinta. Suorganizuotas pasitarimas su švietimo įstaigų vaiko gerovės komisijos primininkais.

2021 metais lankytasi trijose švietimo įstaigų Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose. Marijampolės vaikų lopšelyje darželyje „Rūta“, Marijampolės vaikų lopšelyje darželyje „Pasaka“, Marijampolės vaikų lopšelyje darželyje „Šaltinėlis“. Švietimo įstaigos kvietėsi dėl mediacijos poreikio ieškant bendrų sutarimų su tėvais, dėl vaikams iškilusių iššūkių. Du atvejai dėl mažamečių vaikų cukrinio diabeto diagnozės nustatymo ir ugdymo užtikrinimo šios ligos atveju, vienas atvejis dėl netinkamo vaiko elgesio.

2021 metais buvo vykdoma Marijampolės „Šaltinio“ progimnazijos, Marijampolės Petro Armino progimnazijos, Marijampolės „Saulės“ pradinės mokyklos, Marijampolės „Žiburėlio“ daugiafunkcinio centro – mokyklos, Marijampolės Mokolų progimnazijos vaiko gerovės komisijos veikla. Peržiūrėti vaiko individualūs pagalbos planai, pasidalinta apie išskylančius iššūkius ir problemas, aptarti vaiko gerovės komisijos veiklos gerinimo poreikiai.

Marijampolės savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijos sudėtis 2021 metais keitėsi 4 kartus. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. DV-51 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. DV-1857 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijos sudėties ir darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. DV-170 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. DV-1857 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijos sudėties ir darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. DV-596 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. DV-1857 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijos sudėties ir darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. DV-1012 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. DV-1857 „Dėl Marijampolės savivaldybės administracijos vaiko gerovės komisijos sudėties ir darbo reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, atnaujinta Vaiko gerovės komisijos sudėtis, siekiant užtikrinti vaiko gerovės komisijai atstovaujimų įstaigų, narių dalyvavimą posėdžiuose.

Siekiant vaiko gerovės užtikrinimo, nuolat bendradarbiaujama su Savivaldybės Vaiko gerovės komisijos nariais, vaiko minimalios priežiūros priemonės vykdančiais asmenimis, atvejo vadybininkais, Savivaldybės struktūriniais padaliniais, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Marijampolės apskrities vyriausioju policijos komisariatu, švietimo, socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros įstaigomis, probacijos tarnyba, nevyriausybėmis organizacijomis, dirbančiomis vaiko teisių apsaugos srityje.

Komisija teikė informaciją visuomenei, kitiems suinteresuotiems asmenims, įstaigoms bei organizacijoms apie vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonių įgyvendinimą, Koordinuotą pagalbą vaikui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams).

Siekiant telkti pagalbą vaikams ir jų tėvams, būtinas institucijų glaudus bendradarbiavimas ir prevencinės veiklos vykdymas. Ypatingas dėmesys, turi būti skiriamas švietimo įstaigų vaiko gerovės komisijų veiklos kokybei stiprinti, siekti kelti komisijų narių kompetenciją, pagalbos vaikui srityje.

Vyriausiasis specialistas (tarpinstitucinio
bendradarbiavimo koordinatorius)

Jolita Žukelienė